

Stammeforeningen den 21. april 2018

- - Hvem er jeg
- - Hvad tilbyder Varde kommune pt.
- - Kort gennemgang af teorier
- - Foredrag for de 14-18 årige
- - Filmen Jacob der går i 9 klasse

Non -avoidance

Den mest udbredte behandlingsform inden for stammeområdet i Danmark er Non-avoidance-behandling eller på dansk acceptbehandlingen. Metoden kom til Danmark i 1950'erne, da man var dybt utilfreds med de institutioner, hvorfra der blev udøvet klassisk øvelsesbehandling (taleundervisning som havde flydende tale som mål).

Det grundlæggende princip i nonavoidance er, at den stammende skal `gå lige på ` og ikke undgå stammen. Det er selvfølgelig vanskeligt at ændre mange års adfærdsmåde og gøre det, man har forsøgt at undgå i alle årene, men det er simpelt hen substansen i non-avoidance-behandling. Arbejdet i behandlingen er bygget op over fem faser: Motivation, identifikation, desencibilisering (hærdning), modifikation og stabilisering. Målet i behandlingen er ikke at fjerne stammen, men at opnå flydende stammen og en selv-accept af stammen. Non-avoidance-behandlingen er primært udviklet til behandling af voksne stammere. Men budskabet passer til alle aldre, og en del stammebehandlere har i tidens løb trukket behandlingsprincipperne ned til at gælde behandling af skolebørn og sener førskolebørn.

Demands and Capacities

Stark Weather

- (krav og kapacitetsmodellen)
- At kravene er tilpasset barnet.
- Kapaciteter: Arvelige tendenser, svagheder og opfattelser, som kan påvirke barnets evne til at tale flydende.
Er baseret på 4 dimensioner
 - - Motorisk -----tidspres
 - - Lingvistisk (sproglige) ---ordhøntning, sætningsformulering, komplekse fonologiske kombinationer.
 - - Emotionelle (følelser) --- spændinger, angst øger barnets oral motoriske muskel aktivitet og svækker den flydende tale.
 - - Kognitive – evnen til at formulere tanker og behandling af tanker til at formidle en besked.
- Målet er at øve barnets niveau af spontan eller normal flydende tale.

Lidcombe

Lidcombe er et Australsk behandlingstilbud til børn og forældre, hvor der arbejdes direkte med barnets måde at tale på.

Man ser her stammen som en konsekvens af manglende modning af de talemotoriske centre i hjernen.

Målet er at minimere stammen og skabe mere fluency, samt nedsættelse af tidspres.

Behandlingen kræver stort forældresamarbejde.

Stammen påvirker i sin udviklende form kommunikationen, samværet med andre mennesker og stammerens oplevelse af sig selv og andre, alt efter hvor hårdt man er ramt.

Stammen er et kompleks problem bestående af forskellige komponenter, derfor ser jeg det som vigtigt at man ser på hele mennesket i en behandling og derfor bruger jeg heller ikke entydig en teori, der er jo heller ikke to stammer der er ens.

Individets samspil med omgivelserne har betydning for, hvordan stammen udvikles og fremtræder hos den enkelte og hvordan den enkeltes liv påvirkes af stammen.

Aktiv Coping, at kunne løse de problemer der opstår, tale med nogen. Se sig selv i situationen

Stamme oplæg Varde kommune 14-18 årige

Stammens åbenhed og tillid

Så snart man siger noget til en anden, så blotter man sig.
Den anden kan "Misforstå" mig. Han kan gøre grin med mig
eller afsløre mig eller i det hele taget ikke tage mine udtalelse
op, som den er ment. At tale til andre er en tillidssag.

K. E. Løgstrup, filosof

Foredrag for de ung. En definition på, hvordan stammen lyder, hvordan den ser ud og hvad den gør ved det enkelte person.

- Vidste du at ca. 50.000 unge og voksne i Danmark stammer og at ca. halvdelen er mellem 2-18 år. For nogle bliver stammen en livslang udfordring. Forskning viser at tidlig indsats kan forebygge at stammen udvikler sig til et alvorligt problem.
- Forskning viser at der i dag ikke er så mange stammer som tidligere.
- Den seneste stammeforskning tyder på, at stammens årsager er relateret til dopamintilførslen i hjernen.
- Vidste du godt at man stammer kun i et samtalepres: Når man kikker i et spejl, synger, messer, læser eller taler med et dyr, så stammer man ofte ikke.
- Teknikker: Tal på udåndingsluften, klap på låret.
- Den hørbare stammen
- Den synlige stammen
- Den psykologiske overbygning; Kan være negative følelser, tanker og forestillinger som den der stammer har om sig selv og andre.

Den psykologisk overbygning. En vurdering af den unges aktuelle måde/r at tackle stammen på

- Logopæden interviewer den unge / eller forældre om, hvilke strategier han / hun benytter.
- Logopæden interviewer den unge / eller forældre om den unges reaktioner på stammen og verbale / sociale situationer
- Er der en psykolog at trække på, er det her et område for hende.

Hvad støjer omkring stammen. Som ung har man jo brug for at spejle sig i nogen, som er som mig. Det er jo det man bruger ungdomsåren på. Den sårbare alder.

- **Vidste du godt at ...**

- At man ikke selv er skyld i at man stammer
- At hvis, man bruger medbevægelser for at få talen i gang, så mistes denne effekt over tid.
- At man bliver mere træt, når man er stammer. Da man bruger energi på at finde ord der ikke er stamme ord. Husk at hvile når du kommer hjem.
- At stammen påvirker ens selvværd, derfor har man brug for anerkendelse
- At det er angsten for at stamme som kommer til at fylde mest
- At stammen løber i perioder
- At jeg er god nok som jeg er.

Angsten

Angsten for at miste kontrollen bliver større jo ældre man bliver. Tab af kontrol over talen øger behovet for at kontrollere andre sider af personligheden som f.eks. den ydre fremtoning, opførsel og adfærd. Nogle gange ses der at man bliver mere følsom og perfektionistisk. Dette for at kompensere for det, der ikke kan kontrolleres, den kommunikative proces og kontakten til andre. For unge / voksne kan der være flovhed forbundet med at være stammen.

Logopædens analyse af stammens indflydelse på kommunikationen

- At klare tidspres
- Belastningssymptomer i forhold til kamp mod stammen
- Bevidstgørelse. Udstyre dem med redskaber, så tigers ikke slippes løs
- Arbejde med ubehag
- Hædning
- Følelsesmæssige reaktioner
- Reaktioner på verbale afbrydelser
- Hvordan øjenkontakten er
- Reaktioner på krav / forventning på tale
- Reaktioner på andres flydende tale / hurtige taletempo
- Holdning til at tale
- At kende og gøre brug af tale og kommunikationsregler
- Hvad syntes andre om mig
- Særlig opmærksomhed på overgange, nye mennesker, skoleskift mm.

Den unge behøver hjælp når;

- Når den ydre stammen forhindrer eleven i at kommunikere frit i klassen / frikvartererne
- Når stammen gør, at bestemte situationer frygtes, f.eks. Oplæsning eller at give sig til kende ved håndsoprækning
- Når stammen styrer den unges valg, f.x at han / hun ikke deltager i diskussioner i klassen eller vælger skriftlige frem for mundtlige prøver
- Hvis stammen holder den unge udenfor fællesskabet i klassen
- Hvis stammen gør, at eleven ikke deltager i fælles aktiviteter i klassen
- Hvis stammen tvinger den unge til at opføre sig på en uhensigtsmæssig måde.

Den unge

- Nogle unge er gode til at give udtryk for, hvad der sker inde i dem, når de stammer, andre har sværere ved det.

Mange oplever et stort dyk i puberteten. Det er vigtigt ikke kun at forklare det, som et alment aldersproblem. Det er ikke kun et problem der er forbundet med det at være 12,14, eller 16 år. Det er en livsperiode, hvor man generelt, uanset om man stammer eller ej, er mere sårbar og usikker på, hvem man er, hvad man vil og hvilke muligheder man har. Man bliver mere bevidst og sårbar over for hvordan andre mennesker opfatter en, hvordan man ser ud, måden man taler på og kontakt og kommunikation med andre og ikke mindst det andet køn.

Dette gør at man er mere sårbar når man er ung.

Om fravigelse ved afsluttende prøver og eksaminer

En elev, der stammer, har mulighed for fravigelse ved folkeskolens afsluttende prøver og ved eksamen i gymnasiet, på HF og på erhvervsuddannelserne, hvis der er behov for det.

Fravigelsernes form og rammer

- Tid nok i den mundtlige prøvesituation/ eksamen til at formulere sig på trods af stammen dog maksimal 50 % længere tid.
- Anvendelse af praktisk medhjælp ved mundtlig prøver / eksamen (f.eks. Kan logopæden sidde med til eksamen). Der kan endvidere gives tilladelse til, at den praktiske medhjælper kan forære et ord, hvis eleven ikke kan få ordet sagt.

Center for kommunikation og velfærdsteknologi

I Danmark har vi Center for kommunikation og velfærdsteknologi, som ligger i Odense, her kan man på hjemmesiden læse om stammen.

Meld dig ind i stammeforeningen i Danmark (FSD) det koster 100kr om året. Her kan du møde andre stammer. Du kan komme på en uges træf på Bornholm for unge 14-18 år. I år var de i Egehytten ved Fakse.

De har også mange andre arrangementer.